

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 237/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. K., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. M. F., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a porušenia čl. 59 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 SŽ-o-KS 21/2005 zo 4. mája 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2005 doručená sťažnosť Ing. M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a porušenia čl. 59 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 SŽ-o-KS 21/2005 zo 4. mája 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že:

„Platobným výmerom Daňového úradu K., č. j. 696/230/78224/03/Kopč zo dňa 31. 10. 2003 mi ako daňovému subjektu daňový orgán uložil povinnosť zaplatiť penále za nezaplatenie cestnej dane za zdaňovacie obdobie 2000 v celkovej výške 92.300,- Sk... .“

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodlo Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, pracovisko K. (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), ako odvolací orgán rozhodnutím sp. zn. VI/256/177/1061/2004 z 27. februára 2004 tak, že rozhodnutie Daňového úradu K. (ďalej len „daňový úrad“) potvrdilo.

Podľa sťažovateľa je rozhodnutie daňového riaditeľstva „... vydané v rozpore jednak s platnou právnou úpravou a to najmä ustanoveniami obchodného zákonníka upravujúcimi prechod záväzkov pri predaji podniku, ako aj vlastným interným metodickým pokynom č. 14/SD/2001 zo dňa 20. 11. 2001 vydaným Daňovým riaditeľstvom SR, B. (...).“

Sťažovateľ podal návrh na začatie konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia daňového riaditeľstva na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom sp. zn. 1 S 16/04 zo 6. decembra 2004 tento návrh zamietol.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Sž-o-KS 21/2005 zo 4. mája 2005 ako odvolací orgán potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 S 16/04 zo 6. decembra 2004.

S poukazom na skutkový stav podľa názoru sťažovateľa *„Na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 11. 07. 2001 uzatvorenej medzi mnou ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou S., a. s., (...) ako kupujúcim došlo k predaju môjho podniku kupujúcemu a k právnym následkom s tým spojených v zmysle platných právnych predpisov. Predmetná skutočnosť bola Daňovému úradu K. bez zbytočného odkladu ešte v mesiaci júl 2001 oznámená a osobne doručená zmluva o predaji podniku. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a v zmysle platných právnych predpisov vstúpil kupujúci ohľadne záväzkov z činnosti predaného podniku do právneho postavenia predávajúceho a je zaviazaný z predmetných záväzkov. (...)*

V zmysle § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj vzťahuje, pričom podľa § 263 Obchodného zákonníka ide o kogentné – záväzné ustanovenie Obchodného zákonníka, čo znamená, že od znenia § 477 sa účastníci v zmluve nemôžu odchýliť, toto ustanovenie nemôžu v zmluve vylúčiť, ani sa nemôžu dohodnúť inak. (...)

V danom prípade sa nejedná o prevod daňovej povinnosti, ale o jej prechod priamo na základe zák. č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník - § 476 a nasl.), a tým v zmysle § 43 zák. č. 511/1992 Zb. dochádza aj k prechodu predmetnej daňovej povinnosti“.

Podľa sťažovateľa „... predmetnými rozhodnutiami boli porušené moje základné práva garantované ustanoveniami čl. 20 ods. 1, čl. 59 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky“, a preto sťažovateľ žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1.) Základné práva sťažovateľa zaručené ustanoveniami čl. 20 ods. 1, čl. 59 ods. 2, a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky bolo rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 3 Sž-o-KS 21/2005 zo dňa 04. 05. 2005, porušené.

2.) Ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 2 zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 3 Sž-o-KS 21/2005 zo dňa 04. 05. 2005 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 1 S 16/04, zo dňa 06. 12. 2004 a vec vracia na ďalšie konanie.

3.) Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4.) Porušovateľ je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy súdneho konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 71/05).

Zo sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že daňové riaditeľstvo rozhodnutím sp. zn. VI/256/177/1061/2004 z 27. februára 2004 potvrdilo rozhodnutie daňového úradu sp. zn. 696/230/78224/03/Kopč z 31. októbra 2003, ktorým vyrubil sťažovateľovi penále za nezaplatenie cestnej dane za zdaňovacie obdobie roku 2000. Na základe rozhodnutia daňového riaditeľstva podal sťažovateľ žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, ktorú krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 S 16/04 zo 6. decembra 2004 zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 SŽ-o-KS 21/2005 zo 4. mája 2005 tak, že prvostupňové rozhodnutie súdu potvrdil.

Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t.j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až 51 ústavy). Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprávne princípy alebo základné práva a slobody (II. ÚS 54/02).

Je vecou všeobecného súdu, ktorú normu z právneho poriadku Slovenskej republiky v danom prípade aplikuje, a ako ju interpretuje. K tomu treba dodať, že všeobecný súd, a o to viac to platí, ak ide o najvyšší súd, je primárne zodpovedný za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie musí byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy).

1. Sťažovateľ tvrdí, že *„Napadnutými rozhodnutiami došlo k porušeniu môjho práva zaručeného ústavou v zmysle čl. 20 ods. 1 (...) ako aj ústavného práva v zmysle čl. 59 ods. 2, pretože (...) došlo k situácii, že bez náležitej opory v platných právnych predpisoch bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť daň, resp. penále a pohľadávky štátu z titulu nedoplatkov na daniach majú v rozpore s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka iné postavenie, ako súkromnoprávne záväzky napriek skutočnosti, že došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o predaji podniku, neprechádzajú na nadobúdateľa“* a sťažovateľ je z predmetných záväzkov zviazaný ako dlžník.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, každý má právo vlastníť majetok.

Ústavný súd poukazuje najmä na to, že subjektom, ktorému sa priznáva ochrana podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, je najmä vlastník. Už samotné znenie, ako aj výklad ustanovenia čl. 20 ods. 1 ústavy bez akýchkoľvek pochybností vylučuje možnosť vyslovenia záveru (o vyslovenie ktorého sa sťažovateľ pred ústavným súdom domáha), že rozhodnutím najvyššieho súdu by malo byť porušené základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa

čl. 20 ods. 1 ústavy. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 SŽ-o-KS 21/2005 zo 4. mája 2005 preskúmajúce legitímnosť predpísaných penále za nezaplatenie cestnej dane za zdaňovacie obdobie roku 2000 sťažovateľovi v odvolacom konaní nie je rozhodnutím takého druhu alebo účinkov, že by mohlo mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ namietal porušenie vlastníckeho práva takým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré zjavne nie je v príčinnej súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Príčinnú súvislosť tvrdí sťažovateľ iba z dôvodu, že nebol úspešný v spore o preskúmanie rozhodnutia vo veci jemu predpísaných penále za nezaplatenie cestnej dane za zdaňovacie obdobie roku 2000 správcom dane, jeho tvrdenie však takúto súvislosť nevytvára a ani vytvoriť nemôže. Sťažovateľ mal možnosť ochranu vlastníckeho práva uplatniť prostredníctvom riadnych opravných prostriedkov a preskúmaním rozhodnutia správneho orgánu pred všeobecným súdom, ktorú možnosť aj využil, teda ochrana mu bola poskytnutá v zmysle zákona a ústavný súd nevidí dôvod prehodnocovať závery najvyššieho súdu.

Ústavný súd z uvedených dôvodov uzavrel, že rozhodnutie najvyššieho súdu a jeho dôvody neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili o porušení označeného základného práva, a pri posúdení namietaného rozhodnutia nemožno dospieť k záveru, že je zjavne nedôvodné alebo arbitrárne. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že by postup najvyššieho súdu bol z ústavného hľadiska neospravedliteľný.

Najvyšší súd rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ síce nesúhlasí, ale rozhodnutie bolo náležito odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že súc si vedomý svojej viazanosti návrhom a jeho petitom (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nepreskúmal (a ani nemohol) rozhodnutia daňových orgánov, pretože sťažnosť smerovala iba proti rozhodnutiu najvyššieho súdu.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Podstatou ďalších námietok sťažovateľa je to, že rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené ustanovenia čl. 59 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy.

Sťažovateľ v tejto časti sťažnosti namieta porušenie označených článkov ústavy takým postupom (rozhodnutím) najvyššieho súdu, ktorý zjavne nie je v príčinnej súvislosti s porušením týchto článkov.

Podľa čl. 59 ods. 2 ústavy dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa i v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o porušení základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, a nie aj o porušení tých článkov ústavy, ktoré vytvárajú síce právny základ ochrany základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, ale o ich porušení je ústavný súd oprávnený rozhodovať v iných druhoch konania pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 40/00, II. ÚS 243/03).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva

alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Ústavný súd napokon poznamenáva, že rozhodovanie o zrušení sťažovateľom označených právoplatných rozhodnutí vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a prichádzalo by do úvahy iba v tom prípade, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia jeho základných práv. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o tejto časti návrhu na rozhodnutie (petitu sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2005